

Wykazany z ośmiu województw, z województwa wielkopolskiego po roku 1960 nie podawany.

Nematopogon swammerdamella (LINNAEUS, 1758)

- Pleszew (XT95), 30 IV 2010 – 1♂ (leg. P. ŻURAWLEW, det. et coll. M. BĄKOWSKI),
Występuje w całym kraju. Z województwa wielkopolskiego po roku 1960 nie podawany.

Przemysław ŻURAWLEW, Pleszew

Marek BĄKOWSKI, Zakł. Zool. Systemat. UAM, Poznań

566. Nowe i rzadkie gatunki Crambidae (Lepidoptera) z Wielkopolski

New and rare Crambidae (Lepidoptera) from the Wielkopolska region

KEY WORDS: Lepidoptera, Crambidae, new records, Wielkopolska, W Poland.

Motyle Wielkopolski, a w szczególności Poznania i okolic w porównaniu do innych regionów Polski są dość dobrze poznane. W województwie wielkopolskim, w granicach administracyjnych ustalonych w roku 1999, do roku 2000 wykazano występowanie 1946 gatunków motyli, z tego 1580 w latach 1961–2000; pozostałych 366 gatunków nie potwierdzono po roku 1960 (BUSZKO, NOWACKI 2000: Polish Entomol. Monogr., Poznań – Toruń, 1: 1-178). W niniejszej pracy podajemy wiadomości o nowych i rzadkich gatunkach Crambidae w Wielkopolsce. Dane o rozszedzeniu w Polsce przyjęto za BUSZKO i NOWACKIM (2000: ibid.). Część z gatunków została wykazana na podstawie odłowionych okazów, pozostałe potwierdzono na podstawie dokumentacji fotograficznej (nazwiska osób, które dostarczyły tę dokumentację umieszczono w nawiasach). W tym miejscu składamy podziękowania autorom zdjęć za ich udostępnienie.

Evergestis frumentalis (LINNAEUS, 1761)

- Piaski Wielkopolskie (UTM: XT45), 17 V 2008 – 3 exx., 24 V 2008 – 3 exx., (T. PIECUCH);
Biadaszki (XT81), 18 V 2009 – 1 ex., (M. RADZISZEWSKI; Kowalew (XT85),
27 V 2009 – 1 ex., (W. FLUDER); Suchy Las (XU21), 8 V 2009 – 1 ex., 18 V 2009 – 5 exx.,
leg. et coll. R. SŁODZINKA.

Głównie podawany ze wschodniej części kraju. Nie podawany z Wielkopolski po 1960 roku.

Evergestis extimalis (SCOPOLI, 1763)

- Baranówko (XT28), 21 VIII 2009 – 1 ex., 6 VI 2010 – 3 exx., leg. et coll. R. SŁODZINKA;
Piaski Wielkopolskie (XT45), VII 2008 – 1 ex., (T. PIECUCH).

Wykazywany przede wszystkim z północnej i wschodniej części kraju. Dotychczas nie podawany z Wielkopolski.

Loxostege turbidalis (TREITSCHKE, 1829)

- Baranówko (XT28), 6 VI 2010 – 2 exx., leg. et coll. R. SŁODZINKA.

Szeroko rozprzestrzeniony w Polsce, nie był jednak dotychczas podawany z Wielkopolski.

Pyrausta despicata (SCOPOLI, 1763)

- Kowalew (XT85), 13 VIII 2009 – 1 ex., (W. FLUDER); Ruda Komorska (XT87), 11 V 2010 –
1 ex., leg. et coll. P. ŻURAWLEW; Suchy Las (XU21), 8–13 V 2009 – 2 exx.; Puszczykowo
(XT29), 15 VII 2009 – 1 ex., leg. et coll. R. SŁODZINKA.

Znany prawie z całego obszaru Polski, nie był jednak potwierdzony z Wielkopolski po 1960 roku.

Pyrausta ostrinalis (HÜBNER, 1796)

– Zaborówiec (WT85), 3 VII 2000 – 1 ♀, leg. et coll. R. SŁODZINKA.

Podawany z południowej i wschodniej Polski. Nowy dla Wielkopolski.

Anania verbascalis (DENIS et SCHIFFERMÜLLER, 1775)

– Chylin (CC27), 14 V 2009 – 1 ex., (P. ŻURAWLEW); Piła (YT05), 6 VIII 2009 – 1 ex., leg. E. MARKIEWICZ; Suchy Las (XU21), 18–21 V 2009 – 2 exx., leg. et coll. R. SŁODZINKA.

Podawany przede wszystkim z południowo-wschodniej części kraju. W ostatnich latach zwiększa swój areal występowania. Nowy dla Wielkopolski.

Marek BĄKOWSKI, Zakł. Zool. Systemat. UAM, Poznań
Robert SŁODZINKA, Poznań
Przemysław ŻURAWLEW, Pleszew

567. Nowe stanowisko *Nemapogon wolffiella* KARSHOLT et NIELSEN, 1976 (Lepidoptera: Tineidae) odłowione w Polsce do pułapki feromonowej

New record of *Nemapogon wolffiella* KARSHOLT et NIELSEN, 1976 (Lepidoptera: Tineidae) in Poland caught into a pheromone trap

KEY WORDS: Lepidoptera, Tineidae, *Nemapogon wolffiella*, new record, SW Poland, pheromone.

W trakcie badań Sesiidae prowadzonych w zachodniej części Kotliny Kłodzkiej, odłowiono mola *Nemapogon wolffiella* KARSHOLT et NIELSEN:

– Polanica Zdrój vic. (UTM: XR08), 8 VI 2007 – 9 ♂♂, leg. et det. M. BĄKOWSKI.

Motyle przyleciały do pułapki feromonowej typu uni trap z atraktantem E3 Z13-18:Ac, zawieszanej wśród starych brzoź. Oznaczenie potwierdzono na podstawie aparatów kopulacyjnych samców.

N. wolffiella nie był dotychczas podawany z południowo-zachodniej części kraju. ŚLIWIŃSKI (2000: [W:] BUSZKO, NOWACKI (red.): The Lepidoptera of Poland – A Distributional Checklist. Pol. entomol. Monogr., 1: 1-178) podaje ten gatunek do roku 1960 z województwa Zachodniopomorskiego, po roku 1960 z Warmińsko-Mazurskiego i Małopolski.

Larwy tego mola rozwijają się na martwych drzewach, głównie brzożach porażonych grzybem *Hypoxyton multifforme* (FR.) FR. W tym samym miejscu do innych pułapek feromonowych, odławiano inny gatunek motyla również związanego z starymi brzożami – *Synanthedon scoliaeformis* (BORKHAUSEN, 1789) (Lepidoptera: Sesiidae) (BĄKOWSKI 2009: Wiad. entomol., 28, 2: 119-123). Odłów *N. wolffiella* w pułapki feromonowe wystawiane na Sesiidae, potwierdza silne oddziaływanie tych atraktantów na samce moli w szczególności z podrzyny *Nemapogoninae* (BUDA i in. 1993: J. Chem. Ecol., 19: 799-813; SZÖCS i in., 1989: Biochem. Syst. Ecol., 17: 417-422).

Marek BĄKOWSKI, Zakł. Zool. Systemat. UAM, Poznań
Mattias LARSSON, Univ. Agric. Sci., Alnarp (Sweden)